

Formjakten

Förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp - Matematik, Äldre

Syfte – Varför?

Syftet är att barnen ska stimuleras och utmanas i sin matematiska utveckling, med former som utgångspunkt. Att stimulera till aktivitet och kunskapsskapande. Att ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera, förmedla upplevelser, erfarenheter, idéer och tankegångar med hjälp av ord, konkret material och bild samt estetiska och andra uttrycksformer.

Mål ur Lpfö 18 – Vad?

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- förståelse för rum, tid och form och grundläggande egenskaper hos mängder, mönster, antal, tal, mätning och förändring samt resonera matematiskt om detta.

Tillvägagångssätt – Hur?

Det här projektet genomförs till att börja med i tre steg. Beroende på vilken nyfikenhet som väcks och vad som blir meningsfullt för barnen kan det med fördel fortsätta i ytterligare steg. Tidsomfånget för dessa tre steg kan variera. Bäst är om man kan genomföra alla tre på max en vecka, för att tankarna och processerna som sätts igång inte ska hamna i periferin av övrig verksamhet.

Steg 1: Starta ett samtal med barnen om vad de redan vet om former. Vad är en form? Har du sett någon form? Var? När? Hur såg den ut? Vet de om formen har något namn? Det är inte meningen att du ska ge barnen "rätta svar" utan att väcka tankar om former hos dem samt att du ska få veta mer om deras tidigare kunskaper om och erfarenheter av former.

Därefter går ni på formjakt inne eller ute. Barnen fotograferar fritt de former de hittar med digitalkamera, iPad eller liknande (beroende på vilken fotoutrustning de är vana vid att använda.)

Steg 2: Steg två är ett reflektionstillfälle tillsammans med barnen. Inför steg två behöver du göra bilderna tillgängliga för barnen, antingen via digitalskärm eller via projektor. Försök visa bilderna i så stort format som möjligt. Att "bara" titta på dem på till exempel digitalkamerans skärm gör inte bilderna tillräckligt tydliga för att motivet ska framgå för alla. Låt barnen samtala om bilderna och upptäcka formerna på varandras bilder tillsammans. Jämför, till exempel genom att leta likheter och skillnader. Hittar de fler former? Former som de inte tidigare kände till? Har de lärt sig något nytt om former genom att samtala om varandras bilder? Låt barnen välja ut några bilder utifrån vilka former de vill undersöka vidare.

Steg 3: Steg tre är ett skapande tillfälle där barnen får möjlighet att undersöka formerna på bilderna närmare med hjälp av lera. Beroende på barnens tidigare erfarenheter av lera behöver den anpassas efter uppgiften. Lämpligtvis förbereder du genom att tillverka mängder av ormformade delar som barnen kan "bygga" sin form med. Dra ut de valda bilderna i A4 format. Placera de valda bilderna under plexiglasskivor. Låt barnen med hjälp av lera återskapa formerna på bilderna genom att "bygga" dem på plexiglasskivan. Skivan lyfts sedan bort från bilden och man kan återigen ha ett reflekterande samtal med barnen om lerformerna. Kanske har de upptäckt nya egenskaper hos formerna under arbetets gång eller vid det reflekterande samtalet efteråt. Vilka associationer gör de när de ser sina former av lera? Liknar de något annat? Har de lärt sig något nytt om former? Varför är det bra att känna till olika former? Vad kan man använda former till? Hur skulle de vilja arbeta vidare? Finns det något mer de vill lära sig när det gäller former? (Här hittar man svaren på hur man jobbar vidare efter dessa tillfällen.)

Reflektion och analys

Viktigt att man värnar om barnens perspektiv, nyfikenhet och lust att lära och att de får "äga" den undersökande processen. Viktigt också att man återkommande reflekterar över vilken kunskapssyn man ska tillämpa genom

processen.